

Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ: Σχολείο και εφημερίδα

Το σχολείο μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη της ανάγνωσης των εφημερίδων από τις νεαρές ηλικίες και οι εφημερίδες μπορούν να βοηθηθούν από το σχολείο στη βελτίωση των ... επιδόσεών τους στις ηλικιακές κατηγορίες 10-14 και 15-18, όπου ο γραπτός Τύπος είναι σχεδόν άγνωστος. Η κρίση κυκλοφοριών που διαπερνά σήμερα τον ευρωπαϊκό Τύπο συνδέεται και με μια έντονη τάση γήρανσης του αναγνωστικού τους κοινού, που μόνο μια διείσδυση στις νεότερες ηλικίες θα μπορούσε να ανακόψει. Το πρόβλημα είναι μεγαλύτερο στις Μεσογειακές χώρες, όπου διαβάζουμε λιγότερο. Σύμφωνα με στοιχεία του 2003, στην Ιαπωνία αγοράζονται 650 εφημερίδες ανά 1.000 κατοίκους, στη Μεγάλη Βρετανία 393, στον Καναδά 337, στη Γερμανία 322, στις Ηνωμένες Πολιτείες 263, στη Γαλλία 167 και στην Ιταλία 158. Αυτή η απογοητευτική πρόσληψη του Τύπου από τις νεαρές ηλικίες έχει αναγκάσει ορισμένες χώρες, όπως η Γαλλία, να λάβουν συστηματικά μέτρα ώστε να καλλιεργήσουν την εφημεριδοφιλία (κατά το βιβλιοφιλία). Τα μέτρα αυτά, που είναι κυρίως ολοκληρωμένα projects, θα μπορούσαν με κατάλληλες προσαρμογές να εφαρμοστούν και στην Ελλάδα, πολύ περισσότερο που για την οργάνωσή τους και την εξάπλωσή τους απαιτείται η στενή συνεργασία του υπουργείου Παιδείας και των ενώσεων του Τύπου.

Η ανάγνωση των εφημερίδων ως στοιχείο της εκπαιδευτικής διαδικασίας και η ένταξη του Τύπου στην εκπαίδευση μπορεί να έχουν μια μορφή σύγχρονης αγωγής του πολίτη. Ας μην ψάξουν βέβαια οι παλιότεροι αναγνώστες να βρουν στον όρο αρνητικές συνδηλώσεις, που έχουν σχέση με την τραυματική Αγωγή του Πολίτη της εποχής της χούντας και του Θεοφύλακτου Παπακωνσταντίνου. Ενώ μια διαδικασία που θα βοηθήσει τους μαθητές να αποκτήσουν κριτικό βλέμμα για τα Μέσα, να αντιληφθούν τη διαφορετικότητα των Μέσων και την πολυφωνία των γνώμων, αλλά κυρίως να μάθουν να κάνουν πολιτική χρήση των Μέσων, όπου το επίθετο «πολιτική» να διαβαστεί με την πιο ευρεία έννοιά του. Το τελευταίο έχει ιδιαίτερη σημασία καθώς στους περισσότερους νέους τα Μέσα ταυτίζονται με τα ριάλιτι, δεν έχουν πολιτική λειτουργία, αφού ακόμη και οι λεγόμενες πολιτικές ή ενημερωτικές εκπομπές των ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών είναι φτιαγμένες σαν ριάλιτι.

Στην Εβδομάδα Τύπου που διοργάνωσε τον περασμένο μήνα στη Γαλλία το Κέντρο Σύνδεσης Εκπαίδευσης και Μέσων Ενημέρωσης (Centre de Liaison de l'Enseignement et Des Medias d'Information – Clemi), το οποίο ανήκει στο γαλλικό υπουργείο Παιδείας, πήραν μέρος 4,3 εκατομμύρια μαθητές και 392.000 δάσκαλοι από 14.000 σχολεία. Το πρόγραμμα της εβδομάδας περιελάμβανε δράσεις και θέματα για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, από το νηπιαγωγείο ως το λύκειο. Για παράδειγμα, στο δημοτικό σχολείο οι μαθητές ασχολήθηκαν με τις σελίδες αλληλογραφίας των εφημερίδων ως έκφραση διαφορετικών γνώμων και πολυφωνίας. Στο λύκειο οι μαθητές ασχολήθηκαν με θέματα όπως η διαχείριση της επικαιρότητας από τα διαφορετικά μέσα ενημέρωσης ή η αξιοπιστία της πληροφόρησης στο Internet. Για την επιτυχία της εβδομάδας ήταν καθοριστική η συμβολή των εκδοτών

Τα θέματα προορίζονται για αποκλειστική χρήση της φροντιστηριακής μονάδας

εφημερίδων αλλά κυρίως η πίστη των δασκάλων και των καθηγητών ότι ο γραπτός Τύπος μπορεί να ενταχθεί, με καταπληκτικά αποτελέσματα, σε ένα παιδαγωγικό πρόγραμμα. Καθώς ζούμε σε εποχές όπου συζητούνται αλλαγές και εκπαιδευτικά μοντέλα, ο Τύπος στην εκπαίδευση πρέπει να έχει μέλλον.

Νίκος Μπακουνάκης, εφημερίδα ΒΗΜΑ 17/4/05

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου σε 100-120 λέξεις.
(Μονάδες 25)

B1. Να γράψετε προτάσεις χρησιμοποιώντας τις παρακάτω λέξεις (1 πρόταση για κάθε λέξη): *συμβάλει, διείσδυση, πολυφωνία, αξιοπιστία, επικαιρότητα.*
(Μονάδες 5)

B2. «Καθώς ζούμε σε εποχές όπου συζητούνται αλλαγές και εκπαιδευτικά μοντέλα, ο Τύπος στην εκπαίδευση πρέπει να έχει μέλλον»: Να σχολιάσετε την άποψη που διατυπώνει ο συγγραφέας στην παραπάνω περίοδο σε 60-80 λέξεις.
(Μονάδες 10)

B3. Να ξαναγράψετε την επόμενη περίοδο μετατρέποντας την παθητική σύνταξη σε ενεργητική: *«Τα μέτρα αυτά, που είναι κυρίως ολοκληρωμένα projects, θα μπορούσαν με κατάλληλες προσαρμογές να εφαρμοστούν και στην Ελλάδα, πολύ περισσότερο που για την οργάνωσή τους, και την εξάπλωσή τους, απαιτείται η στενή συνεργασία του υπουργείου Παιδείας και των ενώσεων του Τύπου.»*

B4. Πώς οργανώνεται η τρίτη παράγραφος του κειμένου; (Δομή και τρόποι ανάπτυξης)
(Μονάδες 5)

Γ. Ως εκπρόσωπος του σχολείου σου παρακολούθησες την Εβδομάδα Τύπου που διοργάνωσε τον προηγούμενο μήνα το Κέντρο Σύνδεσης Εκπαίδευσης και Μέσων Ενημέρωσης και παρουσιάζεις, σε εκδήλωση του σχολείου σου, μια εισήγηση (400-500 λέξεων) σχετικά με τις θετικές συνέπειες της ανάγνωσης εφημερίδων από τις νεαρές ηλικίες.

(Μονάδες 50)